

DECISIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A L'ACTUACIÓ D'OFICI EMMARCADA EN EL PROGRAMA DE VISITES ALS BARRIS CORRESPONENT A LA SAGRADA FAMÍLIA.

Justificació de l'actuació

La síndica de greuges de Barcelona desenvolupa el Programa de visites als barris de la ciutat de Barcelona des de l'any 2013, amb la finalitat de conèixer de primera mà la realitat dels barris per tal de contextualitzar les queixes que afecten directament la qualitat de vida del veïnat.

La missió encomanada pel Consell Municipal a la síndica de greuges de Barcelona és la defensa dels drets fonamentals i les llibertats públiques dels veïns i veïnes de la ciutat i, per extensió, que l'actuació municipal s'ajusti a les normes de bon govern comunament acceptades. Amb aquesta finalitat, la síndica de greuges pot supervisar l'activitat de l'Administració municipal, especialment pel que fa als continguts de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

El conjunt de la ciutat i els diferents barris que la formen són l'espai col·lectiu que pertany a tota la ciutadania, on transcorre la vida quotidiana i on en gran mesura es desenvolupen les relacions socials, comercials i de lleure. Les autoritats municipals, com a responsables del disseny i l'organització de la ciutat, han de poder garantir l'equilibri, l'harmonia i la cohesió del conjunt social.

En el marc del Programa de visites als barris, la síndica ja havia visitat els barris de la Sagrada Família, Sant Antoni i el Fort Pienc (2013) i més recentment els de la Dreta de l'Eixample i la Nova i Antiga Esquerra de l'Eixample (2018), de les quals ja va informar en el seu moment la Regidoria del Districte de l'Eixample.

Per dur a terme aquestes visites ens hem posat en contacte amb entitats del barri, col·lectius implicats i associacions de veïns i veïnes.

En aquesta ocasió s'han tingut en compte les característiques del barri de la Sagrada Família, que forma part de l'estructura central de l'Eixample, fet que incideix en el nivell de circulació de vehicles particulars i comercials. La singularitat de l'emplaçament del Temple de la Sagrada Família, que dóna nom al barri, incideix en la dinàmica dels residents del barri per l'alta presència de turisme.

Relat de la visita

La visita de la síndica de greuges al barri de la Sagrada Família es realitza el dia 7 de maig de 2019, a partir de les 17:00 hores. El punt de trobada és la seu de l'Associació de Veïns i Veïnes Sagrada Família, al carrer València número 415.

La visita s'inicia amb una reunió al local de l'entitat i posteriorment es realitza una breu visita a l'entorn del temple de la Sagrada Família, en especial a la zona subjecte a possibles afectacions urbanístiques.

Els representants de l'Associació exposen que el local on desenvolupen l'activitat té limitacions d'espai, per les activitats que es realitzen i expliquen que es produirà un canvi de local properament. En aquest sentit es comenta poder realitzar una xerrada de la Síndica oberta als veïns després de l'estiu i es cercarà un espai.

A nivell general manifesten que no es senten que les demandes que plategen al Districte obtinguin respostes suficients i posen per exemple que els ha constatat gairebé

4 anys poder aconseguir la col·locació d'una plataforma en una parada d'autobús situada davant el Mercat de la Sagrada Família, per facilitar l'accés als autobusos.

En aquest sentit es plantegen dos temes que s'interrelacionen: és un **barri amb un alt percentatge de gent gran**, plantegen que és un barri envellit i posen de relleu les dificultats que aquest col·lectiu de **persones, així com altres amb dificultats de mobilitat, tenen en relació a l'ús del transport i de l'espai públic.**

1.- Ús de l'espai Públic.

1.1.- Exposen especial referència als **obstacles, en especial per a les persones invidents**, que representen les pissarres que es col·loquen a la via pública, a tocar de les façanes dels edificis. En concret expliquen que es un tema que reiteradament s'ha exposat al Districte, sense que hagin obtingut cap resposta.

També refereixen que força veïns i veïnes tenen problemes per accedir a les botigues del barri per **manca de rampes i/o baranes per facilitar l'entrada o la sortida dels locals comercials.**

1.2.- Comenten, sobretot en barris com aquest amb molta gent gran, **la manca de bancs per seure al carrer** i per facilitar els desplaçaments caminant de persones que necessiten fer aturades. Posen exemples concrets com ara el carrer Rosselló, des del carrer Castillejos fins l'Avinguda Gaudí, i a l'altre costa de l'avinguda, sense bancs. Proposen que puguin haver-ne a les cantonades.

En general consideren que la ciutat s'està deshumanitzant i que la gent gran està desprotegida.

1.3.- Es comenta com a mesura de prevenció i seguretat que s'ha demanat a l'Ajuntament la instal·lació de tanques o elements de protecció, en especial al carrer Mallorca, per prevenir accidents o atropellaments ja que l'elevat pas de vianants per aquestes voreres, sobretot en general turistes que visiten el Temple de la Sagrada Família i que no presenten suficient atenció al trànsit.

2.- Accessibilitat i Transport Públic

2.1.- En relació a l'**accessibilitat al transport públic**, fan referència a la **plataforma** que s'ha aconseguit a la **parada d'autobús** en front del Mercat i es considera que **caldria estendre'n la seva col·locació.** També es fa referència al **disseny intern d'alguns autobusos, en els quals és molt difícil poder accedir als seients de la darrera filera**, que a més, consideren perillós ja que en cas de forta frenada no hi ha cap mitjà de subjecció per als passatgers. També comenten que les barres de subjecció on poden agafar-se els usuaris que viatgen dempeus és alta i no accessible per a tothom.

Afegir la queixa que es posa de manifest en relació a **l'augment de distància entre les parades de forces línies d'autobús del barri (per exemple V21, 19) al seu pas pel barri però en general a la ciutat.** En el cas concret de la línia 19 (també, 47, H8) es posa de manifest que abans de la implementació de la xarxa ortogonal hi havia una parada que coincidia amb l'equipament de l'Hospital Dos de Maig (creu Roja), cosa que produeix dificultats d'accés a persones amb problemes de mobilitat.

Comenten que, a nivell general de ciutat, es considera millorable la conducció dels autobusos en relació als quals valoren més amables i atentes (frenades, acostament dels autobusos a les voreres, etc.) les conductores dones en relació als homes, també pensant en les persones amb dificultat de mobilitat.

2.2.- Metro. L'estació de la Sagrada Família, en especial l'andana de la **línia 5 està col·lapsada en hores de màxima afluència**, havent-se de regular el seu accés. Aquest fet s'ha incrementat en els dies d'aturades del metro per vaga, arribant-se fins i tot a tancar l'entrada. Opinen que caldria reforçar la vigilància. i els dies d'aturades de Sagrada Família. La línia 2 en alguna ocasió també presenta problemes per l'alta ocupació.

En aquest punt expliquen la seva preocupació pels **problemes que generen a molts veïns del barri les vibracions que produeix el pas del metro de la L2 en el tram entre les estacions de la Sagrada Família i els Encants**, que, segons expliquen es produeixen pel desgast de la fixació de les grapes a les vies. Indiquen que aquesta problemàtica s'està posant en coneixement del Districte des de fa 4 anys però no han obtingut resposta.

Senyalen com a significatius de revisió els trams Castillejos/ Padilla/ Avinguda Gaudí i Cartagena/ Mallorca/ Provença.

També vinculat a la **línia 4 del metro, que connecta l'Hospital de Sant Pau**, es posa de manifest que **moltes de les estacions d'accés** (per exemple Verdaguer com la més propera al barri però també a moltes altres de la línia), **no disposen d'ascensor i són de difícil accessibilitat.**

3.- Mobilitat.

3.1.- Es planteja el **problema i perill que signifiquen les bicicletes que circulen per la vorera, tot i l'aplicació de la normativa.** Consideren que haurien de portar matrícula per permetre la identificació del conductor en cas d'un accident o comissió d'infraccions.

En el mateix àmbit fan referència a la problemàtica i perillositat que signifiquen els **carrils bici de doble sentit de circulació**, els carrils bici per les voreres com és el cas del carrer Marina per on els ciclistes circulen amb força velocitat atès ja que el carrer fa baixada, i el que consideren dolenta implantació del carril bici i la nova senyalització del carrer Cartagena a l'alçada del carrer Provença, a tocar de l'escola Tabor. Es valora que allò que hauria d'haver facilitat la implantació de la bicicleta ha produït l'efecte contrari generant una percepció en contra d'aquest mitjà de transport.

3.2.- La pacificació del carrer Marina, entre els carrers València i Provença, ha repercutit en l'increment del volum de trànsit pels altres carrers en sentit ascendent, com és el cas del carrer Padilla, però no tenen constància en especial de queixes del veïnat. Es comenten les afectacions generades en el recorregut de la línia V21.

3.3.- Es fa menció a les afectacions al trànsit amb motiu de la construcció de noves sortides d'emergència del túnel de l'AVE i la concentració de pous que amb motiu de l'AVE hi ha al barri.

4.-Habitatge.

Des de l'Associació expressen la seva **preocupació pels desnonaments** que es produeixen al barri, indicant que n'hi ha 5 en perspectiva i s'ha fet front a uns 3 ó 4.

S'explica que al carrer Aragó amb Padilla s'ha pogut paralitzar la reforma integral d'un edifici que havia estat adquirit per un "fons voltor" que sembla que es va gestionar per mitjà de moltes petites llicències d'obres i d'assabentats. També hi ha un edifici als carrers Castillejos amb València que preocupa a l'AAVV pel fet que hi ha veïns i veïnes a l'espera de marxar-ne.

També es comenta la pràctica del relloguer d'habitacions per poder assumir el pagament de l'import de les mensualitats.

L'AAVV fa especial incidència sobre l'existència d'un equipament que havia de destinar-se a hotel o similar, que no té cap ús des de fa temps, —sembla que pendent de procediment contenciós—, a **la illa Myrúrgia** (Carrers Provença amb Nàpols), situat a la part superior d'un equipament esportiu. A parer de **l'AAVV seria convenient que des de l'Ajuntament es treballés a fi que aquest espai es pogués destinar a equipaments públics i en especial, atesa la seva distribució i estructura a habitatges socials o a usos residencials**

Així mateix es planteja la dificultat que representa per a moltes persones el fet que els edificis d'habitatges no disposin d'ascensor i/o que hi hagi rengleres de graons a les entades principals.

S'explica que hi ha veïns que fa molt temps que no poden sortir de casa per aquests motius, i es fa referència a les subvencions que des de l'Ajuntament s'atorguen per a la instal·lació d'ascensors.

5.- Serveis Socials.

Exposen algunes dificultats en relació al centre de serveis socials, en concret en allò vinculat amb el repartiment d'aliments per a les persones del barri, tasca que desenvolupaven habitualment i que actualment s'ha centralitzat en un local al carrer Roger de Flor amb Diputació, tot i que per a alguns veïns i veïnes els representi incrementar el desplaçament.

Així no obstant informen que actualment segueixen atenent unes 25 famílies i conjuntament amb altres punts de repartiment (Parròquia de Sant Ignasi, Església Evangelista) calculen que es deuen atendre entre 500 i 600 famílies.

A nivell d'equipaments de l'àmbit de serveis socials especialitzats, es posa de relleu que el barri de la Sagrada Família no disposa de cap residència pública per a gent gran. Els centres que hi ha són privats i tenen un alt cost.

6.- Urbanisme.

Es planteja el tema de l'execució de les obres del temple de la Sagrada Família i les modificacions urbanístiques que comporta.

Expliquen que tot i que anteriorment s'havia constituït una Comissió de Seguiment i s'havia arribat a una possible alternativa que podria significar reduir el problema de les afectacions per a uns 150 afectats. No obstant, manifesten que els va sobtar conèixer, sense informació prèvia l'acord que es va anunciar, el passat mes d'octubre, entre el Temple i l'Ajuntament en relació a l'obtenció per part del Temple de la corresponent llicència d'obres així com l'assumpció dels corresponents pagaments.

Des de l'AAVV s'expressa preocupació per la situació d'indefinió que viuen els veïns i les veïnes dels possibles edificis objecte d'afectació que afecten les accions futures o decisions en relació a la realització d'obres de manteniment i/o conservació dels immobles.

7.- Turisme.

Per part de l'AAVV es posa de manifest el problema que significa **el gran volum de turistes que visiten el temple de la Sagrada Família, en especial aquells que**

transiten pels carrers ascendents que es desplacen caminant des de la zona on descotxen els autocars.

Expliquen que hi ha veïns que fins hi tot han tingut problemes per poder sortir de casa seva degut a l'alta densitat de persones.

Demanen respecte pels veïns i que des de l'Ajuntament **s'impulsi una ordenança que reguli aquesta gran aflluència** donada la manca de consciència per deixar passar i transitar pels carrers. En aquest sentit proposen que es pugui treballar amb les guies turístiques que condueixen els grups a fi que abans de baixar dels autocars donin indicacions als visitants que facin compatible les visites turístiques amb els hàbits i costums del veïnat resident.

8.- Seguretat.

La zona, conseqüència del turisme, pateix sovint delictes de furt (sobretot telèfons mòbils). Fent especial incidència i manifestant la preocupació **pels furtus que es produeixen al metro, en concret a la línia 5 i amb especial afectació a l'estació de la Sagrada Família.**

9.- Participació.

Entenen que el mecanisme de participació dels qual es disposava ha deixat de complir les seves funcions.

10.- Equipaments. S'explica el cas de "Can Roger".

Es fa referència a un espai destinat a residència per a gent gran que en 17 anys la Generalitat no havia executat. L'Ajuntament va fer una proposta d'utilització per mitjà de les propostes de "Projectes Curts" i com AAVV es va presentar la ubicació d'un menjador socials que va estar en ús fins a la instal·lació dels actuals barracons prefabricats destinats a un ús escolar, que ja porten 2 anys en aquestes condicions.

Es fa referència a la posada en funcionament de l'escola "Encants".

En relació al Mercat Municipal expliquen que tot i que fa anys esdevenir un equipament pioner en el moment d'iniciar-se la remodelació dels mercats, actualment sembla haver perdut competitivitat en relació a altres mercats que realitzen més activitats per fomentar-ne la seva activitat comercial.

11.- Agents Cívics.

S'exposa la dificultat que pot significar la manca d'autoritat d'aquests agents als efectes de desenvolupar les seves funcions, sobretot atenent la densitat de turisme que pateix l'entorn del temple de la Sagrada Família.

12.- Enllumenat.

Des de l'AAVV s'explica que al carrer Marina hi ha dèficit d'enllumenat, conseqüència de la coincidència dels fanals amb arbres i altres elements urbans.

Com a aspectes positius es destaquen:

- L'acord assolit a l'espai de l'antic cinema Niza.
- El bon funcionament dels Ambulatoris (Cap) del barri, en especial l'ubicat al carrer Roger de Flor.

Consideració final

Un cop finalitzada la reunió i realitzada una breu visita a l'entorn del Temple de la Sagrada Família, es considera que tenint en compte els aspectes exposats per l'Associació de Veïns, la síndica destaca com a aspectes a millorar per part del Districte de l'Eixample els següents:

- Instar que des de la Regidoria del Districte de l'Eixample s'impulsi la regulació del turisme per part de l'Ajuntament, sobretot en allò que fa referència als grups i aglomeracions de persones que ocupen l'espai del carrer per on han de transitar i conviure també els veïns i veïnes del barri.
- Cercar espais de diàleg i consens amb l'Associació de veïns i els afectats per les obres de la Sagrada Família a fi que els veïns tinguin millor informació i coneixement de quina és la seva situació i es cerquin possibles alternatives de consens, si és el cas.
- Revisar la millora de l'ús de l'espai públic per part dels veïns, tenint especial consideració per les necessitats de les persones grans a les quals pot ser molt útil disposar de més bancs per seure a la via pública.
- Avaluar millores per l'ús del transport públic, sobretot en relació a les persones amb dificultats de mobilitat, en allò que fa referència a l'increment de distància de les parades, en especial aquelles vinculades amb equipaments com l'Hospital dos de Maig i valorar la possibilitat d'instal·lar més plataformes a les parades d'autobús en aquells emplaçaments on sigui possible.
- Donar trasllat dels del Districte als organismes competents a fi que es resolguin els problemes de vibracions que segons s'informa produeix la línia 2 al seu pas pel barri de la Sagrada Família.
- Fomentar la coordinació entre l'Associació de Veïns i equipaments municipals d'especial interès per als veïns com és el Centre de serveis Socials.
- Fomentar aquells aspectes vinculats amb la millora de l'espai públic i l'accessibilitat com ara el control sobre aquells objectes que dificulten el pas de persones amb problemes de mobilitat, especialment per a persones invidents, com ara pissarres col·locades pels comerços a la vorera a tocar de les façanes dels edificis així com l'accessibilitat als edificis d'habitatges i als comerços.

D'aquestes consideracions s'informarà la Regidoria del Districte de l'Eixample per tal que siguin tingudes en consideració a l'hora de definir l'acció de govern i millorar la situació del barri en els aspectes comentats. Aquest fet serà posat en coneixement de l'entitat veïnal que ha acompanyat la síndica en la visita.

De la present actuació d'ofici es donarà compte al Consell Plenari en l'informe anual complementari.

Barcelona, 30 de maig de 2019.